

Bijlage 1

John Schepens

Van: Codata netbeheerder
Verzonden: donderdag 7 januari 2010 16:51
Aan: EK CODATA_NE; J.P.Makkinga@nmanet.nl
CC: Jan Lantink; Joost Toonen; John Schepens
Onderwerp: RE: 102382 NREI Verzoek ter controle kabel- en lijngerelateerde kosten

Geachte heer Makkinga,

Hierbij geven wij namens Endinet Regio Eindhoven B.V. (**Endinet**) de opmerkingen met betrekking tot de ontvangen berekening van Kabel- & Lijngerelateerde Kosten (**KLKG**):

2.1 KLKG start-GAW; 2000 en eerder

- a. De in het Excel-bestand opgenomen Totaal GAW 2000 en de onderverdeling worden door ons herkend.
- b. Wij zijn er echter niet van overtuigd dat deze onderverdeling door alle regionale netbeheerders op een eenduidige wijze is gemaakt. Eenduidigheid van deze onderverdeling was tot nu toe niet relevant, maar wordt wel belangrijk als bepaalde elementen wel en andere niet als KLKG worden meegenomen. Het valt ons op dat met de huidige selecties van GAW en afschrijvingen voor Endinet niets voor aansluitingen wordt meegenomen. Bij netbeheerders die wel een deel van hun aansluitingen op de voor KLKG geselecteerde regels hebben gerapporteerd, zullen de KLKG dientengevolge hoger zijn dan bij Endinet. Door verschillende kostentoe rekeningswijzes/verdeelsleutels bij netbeheerders zullen er verschillen ontstaan tussen de kosten die toegerekend worden aan aansluitingen en aan netten. Precies dezelfde nieuwbouwwijk met identieke kosten kan daardoor bij netbeheerder A anders toegerekend worden dan bij netbeheerder B. Een regressieanalyse op deze data leidt er daardoor toe dat verschillen die nu wellicht toegeschreven worden aan aansluitdichtheid, enkel boekhoudkundige toerekeningsverschillen zijn. Te weten, posten die bij de ene netbeheerder verantwoord worden onder kabel- en leidinggerelateerde kosten en bij andere netbeheerders onder overige netwerkkosten of een andere post.
- c. Door te veronderstellen dat het afschrijvingspercentage voor het kabel- en lijn gerelateerde deel van de GAW 2000 gelijk is aan het percentage van de totale afschrijvingen 2000 ten opzichte van de totale GAW 2000, wordt de post afschrijvingen te hoog vastgesteld. Zoals verondersteld bij de investeringen van 2001 en verder, hebben de kabel- en lijn gerelateerde investeringen namelijk de langste levensduur (50 jaar). Dit betekent dat de resterende levensduur van de kabel- en lijn gerelateerde investeringen langer zou moeten zijn dan het gemiddelde en dat derhalve de afschrijvingskosten lager zouden moeten zijn. Op basis van de op 8 juli 2002 verstrekte gegevens zijn de jaarlijkse afschrijvingskosten bij Endinet voor de als kabel- en lijn geselecteerde activa slechts 3,0% in plaats van de op basis van de totale activa berekende 4,5%. Deze overschatting van de afschrijvingskosten is ook van toepassing op de andere netbeheerders.

2.2 KLKG nieuwe investeringen; 2001 en verder

- a. Het verbaast ons dat Investeringen en Afschrijvingen met betrekking tot 2001 en 2002 worden geconstrueerd uit de gegevens van 2003 tot en met 2006. In plaats van deze geconstrueerde informatie is het nauwkeuriger om de gegevens over te nemen uit de in mei 2007 gerapporteerde productiviteitsdata van 2006. De in deze rapportage ingevulde werkbladen met betrekking tot 2001 en 2002 zijn immers wel RAR-conform.
- b. Volgens het werkblad met betrekking tot 2003 in de productiviteitsdata van 2006, zouden de investeringen van 2003 gelijk moeten zijn aan 3312 (=2621+691) in plaats van 3118.

Bovendien staat er een onjuistheid op de regel “afschrijvingen nieuw 2003 voor 2003 (prijzen 2003)”. Deze afschrijvingen zijn namelijk 33 (=26+7) in plaats van 23.

- c. Er wordt verondersteld dat de kabel- en lijn gerelateerde investeringen door alle netbeheerders zijn gerapporteerd als investeringen met een afschrijvingstermijn van vijftig jaar in laag-, tussen- en middenspanning. Wij zijn er echter niet van overtuigd dat alle netbeheerders hun investeringen op deze veronderstelde eenduidige wijze hebben verdeeld over de verschillende categorieën. Mantelbuizen horen bijvoorbeeld duidelijk bij KLGK (hier liggen kabels en lijnen immers in), maar worden door Endinet onder “Overige netwerk activa: 25 jaar” gerapporteerd. Hierdoor tellen voor Endinet mantelbuizen niet mee bij de KLGK. Hetzelfde is van toepassing voor signaleringsapparatuur en het signaleringsnet. KLGK voor Endinet worden hierdoor te laag vastgesteld ten opzichte van netbeheerders die deze elementen wel in één van de wel meetellende categorieën hebben gerapporteerd.

3. Overige cijfers

- a. Het aantal van 106.034 opgegeven aansluitingen wordt niet door ons herkend. In de gecorrigeerde dataset van 8 augustus 2008 hebben wij namelijk voor 2006 een aantal van 105.912 aansluitingen opgegeven.
- b. Wij zijn niet in staat om de cijfers met betrekking tot de omvang van het verzorgingsgebied te controleren. Reeds op 8 oktober 2008 hebben wij vragen gesteld over de berekening van de oppervlakte. Omdat we helaas geen reactie op deze vragen hadden ontvangen, hebben we op 18 november 2008 een herhaald verzoek gestuurd. Op dit verzoek hebben we evenmin een reactie gekregen. Op 8 december 2009 hebben we de Energiekamer nogmaals gevraagd inzicht te geven in de gemaakte berekeningen. Aangezien de impact van aansluitdichtheid volgens de onlangs gepresenteerde voorlopige resultaten voor Endinet enorm is, is het voor ons van groot belang dat de berekeningen volledig controleerbaar zijn. Voor het relatief kleine elektriciteitsverzorgingsgebied van Endinet, met naast de gemeente Eindhoven ook delen van de gemeente Veldhoven, heeft een geringe onjuistheid in de berekening van de oppervlakte namelijk grote gevolgen. Ter indicatie delen wij u mede dat de oppervlakte van de stad Eindhoven in 2006 volgens het CBS 89 km² was. Dit is nog exclusief de tevens bij het Endinet-verzorgingsgebied behorende delen van Veldhoven al veel groter dan de door de Energiekamer gebruikte cijfers tussen de 73 en 83 km².
In ons herhaalde verzoek van 8 december 2009 hebben wij aangegeven dat wij graag bereid zijn de CBS-data aan te schaffen indien de openbaarheid van deze data de bottleneck is voor het volledig inzichtelijk maken van de berekening.
- c. Het is naar onze mening niet correct om de samengestelde output van het jaar 2007 te gebruiken terwijl alle andere data betrekking hebben op het jaar 2006.

4. Overige opmerkingen

Tot slot herhalen wij ons standpunt dat naast kapitaalkosten ook operationele kosten als kosten van onderhoud van belang zijn. Zoals eerder aangegeven zijn de onderhoudskosten in een stad als Eindhoven veel hoger dan in landelijk gebied.

Bovendien wordt, door alleen kapitaalkosten te beschouwen, ten onrechte genegeerd dat Endinet geen 20 kV- en 110 kV-netten heeft. Via inkoop bij de bovenliggende netbeheerder betaalt Endinet echter wel voor deze netten. Omdat deze kosten in de OPEX terecht komen, tellen zij niet mee als alleen naar de kapitaalkosten wordt gekeken. Voor de bovenliggende netbeheerders tellen deze kosten echter wel mee omdat het hier wel kapitaalkosten betreft. Hierdoor is vergelijking van de netbeheerders niet redelijk en billijk.

Op basis van bovenstaande opmerkingen concluderen wij dat de gemaakte berekeningen niet juist en/of onvoldoende nauwkeurig zijn om te kunnen dienen als onderbouwing in het onderzoek naar aansluitdichtheid als mogelijk objectiveerbaar regionaal verschil.

Indien gewenst zijn wij graag bereid nadere toelichting te geven.

Met vriendelijke groeten,
Joost Toonen en John Schepens

Met vriendelijke groet,

John Schepens
Regulatorische Zaken

Nachtegaallaan 15   T +31(0)40 - 238 37 52
Postbus 2005   F -
5600 CA EINDHOVEN   M :+31(0)6 - 460 777 17
www.endinet.nl   E John.Schepens@endinet.nl

Van: EK CODATA_NE [mailto:EK-CODATA_NE@NManet.nl]

Verzonden: vrijdag 11 december 2009 17:36

Aan: Codata netbeheerder

CC: Joost Toonen; John Schepens; codata ObN-Neth; EK Regionale Verschillen

Onderwerp: 102382 NREI Verzoek ter controle kabel- en lijngerelateerde kosten

Geachte contactpersoon,

Hierbij stuurt de Energiekamer u een verzoek om de berekening van de kabel- en lijngerelateerde kosten (KLGK) voor het jaar 2006 voor u als elektriciteitsnetbeheerder te controleren. Dit verzoek is onderdeel van het onderzoek naar aansluitdichtheid als potentieel Objectiveerbaar Regionaal Verschil (ORV).

Op 16 november jl. vond een bijeenkomst plaats. Tijdens deze bijeenkomst heeft de Energiekamer toegezegd dat de data en berekening inzake elektriciteit voor controle zouden worden voorgelegd aan de netbeheerders. Met deze mail geeft de Energiekamer daar invulling aan.

De Energiekamer stuurt u twee bestanden:

- 1) Een Excel-bestand met de berekening van de KLGK voor het jaar 2006 voor uw bedrijf
- 2) Een PDF-bestand met de toelichting op het Excel-bestand en het verzoek aan u om deze berekening te controleren

De Energiekamer verzoekt u om de berekening van de KLGK voor uw bedrijf te controleren op juistheid. Hierbij vraagt de Energiekamer de netbeheerders om zowel de inputdata als de berekeningen te controleren. Dit verzoek heeft betrekking op de berekeningen, gegeven de uitgangspunten die de Energiekamer tijdens de bijeenkomst van 16 november jl. heeft gepresenteerd. De Energiekamer bestudeert alle input die hij toen en later heeft gekregen. Wijzigingen in de reikwijdte kunnen eventueel later tot nieuwe berekeningen en een nieuw controleverzoek leiden. In het kader van onderhavig verzoek neemt de Energiekamer reacties die betrekking hebben op het veranderen van de scope van het onderzoek naar aansluitdichtheid niet in overweging.

U kunt uw bevindingen tot uiterlijk **8 januari 2010** sturen naar EK-CODATA_NE@nmanet.nl. Indien de Energiekamer geen reactie van u ontvangt, gaat hij ervan uit dat u akkoord bent met de berekeningen in de excel-sheet.

Als u vragen heeft met betrekking tot dit verzoek, kunt u contact opnemen met dhr. M. Gerritsen, tel.070-3305081, of dhr. B. Postema, tel. 070-3301379

Met vriendelijke groet,

18-3-2010

Jelle Makkinga

Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)
Directie Regulering Energie en Vervoer
Cluster Onderzoek & Informatiemanagement
Postbus 16326
2500 BH Den Haag
T: 070 330 19 88
F: 070 330 33 70
J.P.Makkinga@nmanet.nl
www.energiekamer.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het ministerie van Economische Zaken of de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====

Bijlage 2

John Schepens

Van: Codata netbeheerder
Verzonden: woensdag 17 maart 2010 17:21
Aan: EK CODATA_NE; J.P.Makkinga@nmanet.nl
CC: Jan Lantink; Joost Toonen; John Schepens
Onderwerp: RE: 102382 NREI - Gegevens onderzoek 'aansluitdichtheid' als Objectiveerbaar Regionaal Verschil
Gevoeligheid: Vertrouwelijk

Geachte heer Makkinga,

Hierbij geven wij namens Endinet Regio Eindhoven B.V. (**Endinet**) de opmerkingen met betrekking tot de ontvangen berekening oppervlakte verzorgingsgebied:

1. Datamodule aansluitdichtheid (fragment)

- a. Endinet heeft deze datamodule inderdaad ingevuld zoals bedoeld door de NMa. Dat wil zeggen dat de kolom "Aantal aansluitingen MS/LS trafo 2006" een verbijzondering is van de kolom "Aantal aansluitingen 2006" en dat de aantallen aansluitingen MS/LS trafo 2006 dus ook reeds in de kolom "Aantal aansluitingen 2006" zijn meegenomen.
- b. De gegevens in de meegestuurde spreadsheet "Datamodule aansluitdichtheid (fragment).xls" zijn in overeenstemming met de door ons opgegeven data. Wij benadrukken echter dat deze spreadsheet slechts een fragment is van de door ons ingevulde module. De ontvangen spreadsheet bevat namelijk niet alle opgegeven postcodes en ook de gegevens over MS-aansluitingen ontbreken en zijn daardoor niet controleerbaar.

2. Berekening oppervlakte verzorgingsgebied

- a. Zonder nadere motivering is een aantal door ons opgegeven postcodes niet meegenomen in de berekening. Van de door ons in de Gemeente Veldhoven opgegeven postcodes 5501 t/m 5509 is bijvoorbeeld alleen postcode 5508 meegenomen in de berekening.
- b. Aangezien wij het bronbestand niet tot onze beschikking hebben, is het voor ons niet mogelijk om de per postcode opgegeven oppervlaktes op juistheid te controleren. In de begeleidende brief bij deze data wordt aangegeven dat dit bronbestand afkomstig is van TNT Post. Volgens randnummer 256 van het op 12 maart 2010 gepubliceerde ontwerpmethodebesluit voor regionale netbeheerders elektriciteit zouden echter de gegevens van het CBS aan de berekeningen ten grondslag moeten liggen.
- c. Het in de berekening gebruikte aantal eigen aansluitingen is niet in overeenstemming met onze opgave in de definitieve datamodule aansluitdichtheid. Wij zijn benieuwd naar de redenen voor deze afwijking.
- d. Tijdens de tiende bijeenkomst van de Klankbordgroep op 25 september 2008 is gewezen op het belang van het uitvoeren van een regressieanalyse per spanningsniveau. De relatie tussen aansluitdichtheid en kosten zal voor de verschillende spanningsniveaus en aansluitwijzen namelijk wezenlijk anders zijn. De mix tussen LS-, MS- en MS/LS-aansluitingen is dus van belang voor een zuivere analyse. Dit betekent dat ook bij de berekening van de oppervlakte rekening moet worden gehouden met deze verschillende spanningsniveaus. Indien men geen onderscheid maakt in de verschillende spanningsniveaus en aansluitwijzen, gaat in de hierna gebruikte regressieanalyse een vertekend beeld ontstaan dat meer een beeld geeft van de relatie tussen de verschillende klantenmixen van netbeheerders en de daarbij behorende kosten dan van aansluitdichtheid en kosten. Oftewel, voor elk afzonderlijk spanningsniveau zou een regressieanalyse uitgevoerd dienen te worden tussen de bij dat spanningsniveau behorende aansluitdichtheid en de daarbij behorende kosten.

- e. Bij de kolom “aantal aansluitingen andere netbeheerders” merken wij op dat in de eindrapportage van Mazars is aangegeven dat niet alle door de regionale netbeheerders ingeleverde datasets zijn voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring, dat niet bij alle netbeheerders een test of controls is uitgevoerd, en dat niet alle regionale netbeheerders hun gegevens hebben ontleend aan het aansluitingenregister met peildatum 31 december 2006. Op basis van deze constatering plaatsen wij op zijn minst vraagtekens bij de bruikbaarheid en vergelijkbaarheid van de rapportages bij het verdelen van oppervlaktes van postcodegebieden waarin meerdere netbeheerders aansluitingen hebben. Daarbij zouden wij graag inzicht krijgen in welke netbeheerders aansluitingen in welk postcodegebied van Endinet Regio Eindhoven hebben geclaimd opdat wij dit beter kunnen controleren.
- f. Graag vernemen wij van u tijdens welke bijeenkomst van de Klankbordgroep goedkeuring is gegeven aan de wijze van verdeling van de totale oppervlakte van het postcodegebied, naar rato van het aantal aansluitingen. Wij vragen ons daarbij bovendien af of de context waarin deze eventuele goedkeuring is gegeven, in overeenstemming is met de uitgangspunten van de huidige regressieanalyse en het gebruik van deze gegevens in de door de Energiekamer gekozen methode om absolute (niet-modelmatige) kosten te bepalen. Naar onze mening is dit niet het geval.
- g. In de stad Eindhoven komt relatief weinig hoogbouw voor. De aansluitingen met betrekking tot deze beperkte hoogbouw zijn ons inziens vooral aansluitingen van Enexis. Enexis heeft dus binnen de gezamenlijke postcodegebieden relatief veel aansluitingen op een kleine oppervlakte (o.a. een van de grootste torenflats in Eindhoven). Voor Endinet geldt binnen de betreffende postcodegebieden dus het omgekeerde (relatief weinig aansluitingen op een grotere oppervlakte). Door de toewijzing van de oppervlakte naar rato van het aantal aansluitingen krijgt Endinet dus een te klein deel van de oppervlakte toegewezen.
- h. Zoals gemotiveerd in onze reactie van 14 januari 2010 zijn wij van mening dat “small” de juiste surface area definition is. Bij deze definitie worden naast de categorieën Binnenwater en Buitenwater ook Semi-bebouwd terrein, Agrarisch terrein en Bos en Natuurlijk terrein buiten beschouwing gelaten. Aangezien in de nu ter controle aangeboden oppervlakteberekening deze categorieën niet buiten beschouwing worden gelaten, menen wij te concluderen dat de Energiekamer niet voor de definitie “small” heeft gekozen. De juistheid van deze conclusie wordt bevestigd in randnummer 256 van het op 12 maart 2010 gepubliceerde ontwerpmethodebesluit voor regionale netbeheerders elektriciteit. In dit randnummer wordt namelijk aangegeven dat de Raad heeft gekozen voor de definitie “medium” en dat deze keuze is gemaakt op basis van consultatie van de netbeheerders. Wij vernemen graag de motivatie voor deze keuze. Daarnaast zijn wij benieuwd naar de wijze waarop de oppervlakte op basis van de definitie “medium” zal worden berekend. Graag zouden wij dan ook inzicht krijgen in de oppervlakte per postcode behorend bij de door de Energiekamer gekozen definitie.

Op basis van bovenstaande opmerkingen concluderen wij dat de gemaakte berekeningen niet juist en/of onvoldoende nauwkeurig zijn om te kunnen dienen als onderbouwing in het onderzoek naar aansluitdichtheid als mogelijk objectiveerbaar regionaal verschil.

Indien gewenst zijn wij graag bereid nadere toelichting te geven.

Met vriendelijke groeten,
Joost Toonen en John Schepens

Met vriendelijke groet,

John Schepens
Regulatorische Zaken

Nachtegaallaan 15 T +31(0)40 - 238 37 52
Postbus 2005 F -
5600 CA EINDHOVEN M :+31(0)6 - 460 777 17
www.endinet.nl E John.Schepens@endinet.nl

Van: EK CODATA_NE [mailto:EK-CODATA_NE@NManet.nl]

Verzonden: woensdag 3 maart 2010 15:12

Aan: Codata netbeheerder

Onderwerp: 102382 NREI - Gegevens onderzoek 'aansluitdichtheid' als Objectiveerbaar Regionaal Verschil

Gevoeligheid: Vertrouwelijk

Geachte contactpersoon,

Vandaag heeft de Energiekamer van de Nederlandse Mededingingsautoriteit een brief aan uw directie gestuurd (met kenmerk 102382 / 649.B1494). Deze brief ontvangt u in het kader van het onderzoek naar het meenemen van 'aansluitdichtheid' als mogelijk Objectiveerbaar Regionaal Verschil in de reguleringsmethode.

Deze e-mail bevat, naast een scan van de genoemde brief, een Excelbestand met daarin gegevens en berekeningen die vertrouwelijk behandeld dienen te worden. Deze vertrouwelijkheid wordt toegelicht in de betreffende brief, evenals ons verzoek aan u om de gegevens en berekeningen te controleren.

Graag wijs ik u er op dat reacties op deze brief vóór **18 maart 2010** bij de Energiekamer binnen moeten zijn. U kunt uw reactie sturen naar EK-CODATA_NE@nmanet.nl of per post naar *NMa Energiekamer, Postbus 16326, 2500 BH, Den Haag*. Vermeld bij uw eventuele reactie ook altijd het kernmerk **102382**.

Indien u vragen of opmerkingen heeft over deze e-mail dan kunt u contact opnemen met de heer drs. J. van den Heuvel Rijnders, bereikbaar via telefoonnummer 070 - 330 3562.

Met vriendelijke groet,
Jelle Makkinga

Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)
Directie Regulering Energie en Vervoer
Cluster Onderzoek & Informatiemanagement
Postbus 16326
2500 BH Den Haag
T: 070 330 19 88
F: 070 330 33 70
J.P.Makkinga@nmanet.nl

www.energiekamer.nl

<<100302 Berekening oppervlakte verzorgingsgebied.xls>> <<100303 Brief berekening oppervlakte verzorgingsgebied.pdf>> <<Datamodule aansluitdichtheid (fragment).xls>>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for

18-3-2010

damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

=====

Bezoekt u het kerndepartement van het ministerie van Economische Zaken of de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)? Houd er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) dient te tonen. Indien u bij de receptie geen geldig identiteitsbewijs kunt tonen, wordt u geen toegang verleend. Legitimatiebewijzen en toegangspassen van andere organisaties worden niet geaccepteerd.

=====